

ઇન્ડોનેશિયા

પોતાની વીજળી જાતે વેચતાં ગામો

ઇન્ડોનેશિયાની એક સંસ્થાએ ગામોને નદી પર વીજમથક બનાવવામાં મદદ કરી. પછી તેણે એક કાયદો બદલાવવામાં મદદ કરી.

ક્યાં સુબાંગથી સુમ્બા

કોણ ત્રી મુમ્બુની અને IBEKA, અને એ ગામો જે આ વીજમથકોનાં માલિક છે

ક્યારે 1992 થી 2012

4 મિનિટનું વાંચન

વાર્તા

ઇન્ડોનેશિયાના મોટા ભાગમાં રાતનો અર્થ અંધારું છે. 2012માં દર ત્રણમાંથી એકથી વધુ લોકોને ગ્રિડની વીજળી મળતી ન હતી. ઘણા લોકો દૂરનાં ગામોમાં રહેતા, કોઈ પણ વીજ લાઇનથી ઘણે દૂર.

ત્રી મુમ્બુની IBEKA નામની એક સંસ્થા ચલાવે છે. તેમના પતિ, ઇસ્કંદર કુંતોઅદજી નામના એન્જિનિયરે, તે 1992માં શરૂ કરી હતી. આ સંસ્થા ઝરાણાં પર નાનાં વીજમથકો બનાવે છે. પાણી એક ટર્બાઇન ફેરવે છે, અને ટર્બાઇન વીજળી બનાવે છે.

એક વીજમથક, જેનું માલિક ગામ છે

અગાઉના ઘણા પ્રોજેક્ટ નિષ્ફળ ગયા હતા. જર્મનીની એક સહાય સંસ્થાને 1,000થી વધુ એવાં નાનાં જળવિદ્યુત મથકો મળ્યાં જે લોકોએ છોડી દીધાં હતાં. તેમને ચાલુ રાખનાર કોઈ ન હતું.

IBEKA જુદી રીતે કામ કરે છે. તે પહેલાં ગામ સાથે વાત કરે છે. ગામલોકો વીજમથક બાંધવામાં મદદ કરે છે અને તેને ચલાવતાં શીખે છે. ગામની એક સહકારી મંડળી તેની માલિક હોય છે. IBEKA મદદ માટે આશરે 18 મહિના ત્યાં રહે છે.

મુમ્બુની કહે છે કે દરેક વીજમથકની સંભાળ માટે એક સામુદાયિક જૂથ જરૂરી છે.

સરકારને વીજળી વેચવી

પછી એક મોટો વિચાર આવ્યો. ગામનું વીજમથક રાષ્ટ્રીય ગ્રિડને પણ વીજળી આપી શકે. ગામલોકો સરકારી વીજ કંપની, જેને PLN કહે છે, તેને વીજળી વેચી શકે. પણ PLN માટે તે ખરીદવી ફરજિયાત ન હતી.

IBEKAએ દસ વર્ષ સુધી જોર લગાવ્યું. એ પ્રયાસથી કાયદો બદલવામાં મદદ મળી. હવે PLNએ નાનાં જળવિદ્યુત મથકોની વીજળી ખરીદવી જ પડે છે.

2005માં ચિંતા મેકાર ગામે આશરે 1,80,000 ડૉલરના ખર્ચે એક વીજમથક શરૂ કર્યું. તે 120 કિલોવૉટ વીજળી બનાવે છે. ગામનું એક સાહસ આ વીજળી PLNને વેચે છે. પૈસા ગામમાં જ રહે છે.

સૌથી પહેલાં હું બરફ માટે એક ફ્રિજ અને મારાં બાળકો માટે એક ટીવી ખરીદીશ.

દાઉદ કપાદિંગ મલાહિના, દાદા, સુમ્બા ટાપુ, Asia Callingને, 2011

1,000+

છોડી દેવાયેલાં વીજમથકો,
જે જર્મન સહાય સંસ્થાને
મળ્યાં

10 વર્ષ

એક કાયદો બદલાવવાના
પ્રયાસમાં

54,000

લોકોને લાભ, 2012
સુધીમાં

સુમ્બામાં અજવાળું

2011માં સુમ્બા ટાપુના ઉમ્બુરુન્દીમાં એક વીજમથક બની રહ્યું હતું. ત્યાં સુધીનો રસ્તો ખાડાખેંચાવાળો છે. સૌથી નજીકનું શહેર ચાર કલાકથી પણ વધુ દૂર છે.

દાઉદ કપાદિંગ મલાહિના પાસે ફક્ત ઘરે બનાવેલો તેલનો દીવો હતો. તેમણે કહ્યું કે તેના અજવાળામાં તેમનાં બાળકો વાંચી શકતાં નથી. વીજળીથી બાળકો ભણી શકશે, અને સ્ત્રીઓ રાત્રે વાણાટ કરી શકશે.

દરેક વીજમથક ટકતું નથી

એક ગામમાં એક કંપનીએ નદીના ઉપરવાસની જમીન ખરીદી લીધી. તેણે ત્યાં ગોલ્ડનું મેદાન બનાવ્યું. ટર્બાઇન સુધી ઓછું પાણી પહોંચવા લાગ્યું, અને તે બંધ થઈ ગયું. મુમ્બુની સ્વીકારે છે કે તેમનાં કેટલાંક વીજમથકો હવે કામ કરતાં નથી.

છતાં 2012 સુધીમાં IBEKAએ ગ્રિડથી અલગ 57 વીજમથકો અને ગ્રિડ સાથે જોડાયેલાં ચાર વીજમથકો બનાવ્યાં હતાં. તે જ વર્ષે બ્રિટનની સંસ્થા ઍશડેને આ જૂથને પુરસ્કાર આપ્યો.

ક્યારે શું થયું

- **1992** ઇન્ડોનેશિયામાં IBEKAની સ્થાપના.
- **2005** ચિંતા મેકારમાં વીજમથક શરૂ, જે PLNને વીજળી વેચે છે.
- **2011** સુમ્બામાં એક વીજમથક બની રહ્યું છે.
- **2012** IBEKAને એશિયન પુરસ્કાર મળે છે.

પ્રકરણ બીજું

આ વાર્તા ખાસ કેમ છે

સ્વચ્છ ઊર્જાના ઘણા પ્રોજેક્ટ બનાવીને છોડી દેવાય છે. આ વાર્તા એ વિશે છે કે રિબન કપાયા પછી વીજમથકનું માલિક કોણ છે. અહીં ગામલોકોને ફક્ત અજવાળું ન મળ્યું. તેમને એક નાનો ધંધો મળ્યો અને તે ચલાવવામાં પોતાનો મત આપવાનો હક મળ્યો.

આ ધીમા કામની વાર્તા પાણ છે. IBEKAએ એક નિયમ બદલાવવા દસ વર્ષ જોર લગાવ્યું. અને તે પ્રામાણિક છે: કેટલાંક વીજમથકો નિષ્ફળ ગયાં.

અમારો મત

ટર્બાઇન કરતાં વધુ મહત્વનું છે ગામનું એ જૂથ જે તેને ચાલુ રાખે છે. માલિકી જ બત્તીઓ ચાલુ રાખે છે.

પ્રકરણ ત્રીજું

આપણે શું શીખી શકીએ

- 1 ફક્ત પહેલા દિવસની નહીં, છઠ્ઠા મહિનાની યોજના બનાવો
IBEKA આશરે 18 મહિના રોકાઈ અને ગામલોકોને દરેક વીજમથક ચલાવતાં શીખવ્યું.
આ અજમાવો: કોઈ એક પ્રોજેક્ટ માટે લખો કે છ મહિના પછી તેની સંભાળ કોણ રાખશે.

2

લોકોને સાચી માલિકી આપો

દરેક વીજમથક ગામની એક સહકારી મંડળીનું છે, દૂર બેઠેલી કોઈ સંસ્થાનું નહીં.

આ અજમાવો: જેમના માટે તમે કામ કરો છો, તેમની પાસે આ અઠવાડિયે તમારા માટે એક નિર્ણય લેવડાવો.

3

ફક્ત સમસ્યા નહીં, નિયમ સુધારો

IBEKAએ દસ વર્ષ સુધી રજૂઆત કરી, અને છેવટે PLNને ગામની વીજળી ખરીદવી પડી.

આ અજમાવો: તમારા લક્ષ્યને અટકાવતા એક નિયમનું નામ આપો, અને એ પણ કે તેને કોણ બદલી શકે.

4

જે નિષ્ફળ ગયું તે પણ કહો

મુમ્બુનીએ IPSને ખુલ્લેઆમ કહ્યું કે કેટલાંક વીજમથકો બંધ થઈ ગયાં હતાં.

આ અજમાવો: કામ ન આવેલી એક વસ્તુ કહો, અને તેમાંથી તમે શું શીખ્યા.

સાથે લઈ જવા જેવો એક વિચાર

એવું બનાવો કે તેઓ તેને સંભાળી શકે.

સ્રોત (અંગ્રેજીમાં)

Ashden Awards

[IBEKA: Community-owned micro hydro](#)

Inter Press Service

[Micro Hydels Power Indonesia's Green Energy Plans](#)

Asia Calling

[Micro-hydro Bringing Electricity to Millions of Remote Indonesians](#)

હકીકત-ચકાસણી નોંધ: કદ વિશે સ્રોતોમાં મતભેદ છે. એશડેન અને IPS (બંને 2012) 61 વીજમથકો અને આશરે 54,000 લોકો જણાવે છે. Asia Calling (2011) આશરે 50 ટર્બાઇન અને પાંચ લાખ લોકો જણાવે છે, એટલે તે આંકડો લીધો નથી. એશડેન અને IPS 54,000 પર સહમત છે. ગ્રિડની વીજળી વિનાના લોકોનો હિસ્સો એક તૃતીયાંશથી વધુ (એશડેન), 35 ટકા (IPS) અને લગભગ 40 ટકા (Asia Calling) જણાવાયો છે. એશડેન ઇસ્કંદર કુંતોઅદજીને 1992માં IBEKAના સ્થાપક અને મુમ્બુનીને કાર્યકારી નિયામક ગણાવે છે; કેટલીક બીજી પ્રોફાઇલ 1993 જણાવે છે અથવા તેમને સહ-સ્થાપક કહે છે, એટલે વાર્તામાં બંનેનાં નામ છે. ચિંતા મેકારની માસિક આવક (આશરે 600 યુરો, Asia Callingમાંથી) લીધી નથી, કારણ કે એશડેન પ્રતિ કિલોવોટ-કલાક ભાવ આપે છે. 2011ના અહેવાલ વખતે ઉમ્બુરુન્દીનું વીજમથક હજી બની રહ્યું હતું. બધા આંકડા 2011 અને 2012ના છે, અને વીજમથકોની હાલની સ્થિતિ ચકાસાઈ નથી. મુમ્બુની વિશેનાં Ashokanaં પાનાં ખૂલી શક્યાં નહીં. “અમારો મત” વાળી લીટીઓ અમારું પોતાનું અર્થઘટન છે. બાકીનું બધું ઉપરના સ્રોતોમાંથી છે.